

v evropské politice (22.4. – 28. 4. 2019)

Událost týdne:

25. dubna vystoupil francouzský prezident Emmanuel Macron se svým mimořádným projevem, který byl reakcí na rozsáhlé protesty hnutí tzv. žlutých vest. Ty již několik měsíců probíhají po celé Francii. Macron v projevu mimo jiné navrhnul výrazné snížení daně z příjmu či přislíbil navázání důchodů, které nedosahují 2000 euro, na vývoj inflace. Avizoval, že do roku 2022 neplánuje další zavírání škol a nemocnic. Macronův projev byl vyvrcholením tzv. velké národní debaty, při níž měli Francouzi od ledna do března možnost diskutovat své problémy s volenými zástupci včetně hlavy státu.

22. dubna bylo potvrzeno, že ukrajinský herec Volodymyr Zelenskyj zvítězil s velkou převahou ve druhém kole prezidentských voleb na Ukrajině nad svým protikandidátem, současným prezidentem Petrem Porošenkem. Evropští lídři slíbili Zelenskému podporu v úsilí o demokratické reformy či ukončení konfliktu na východě země. Ruský prezident Vladimir Putin později v témže týdnu uvedl, že Rusko je připraveno napomoci zklidnění situace v Donbasu, pokud bude Zelenskyj respektovat mínské mírové dohody.

22. dubna informoval server iROZHLAS.cz, že do druhého kola prezidentského klání v Severní Makedonii postoupili kandidát vládnoucí koalice, sociální demokrat Stevo Panderovský (42,84 %) a zástupkyně hlavní opoziční strany VMRO-DPMNE Gordana Siljanovská Davková (42,24 %). Volební účast byla 41,8 %, čímž jen těsně překročila potřebnou 40% hranici. Druhé kolo proběhne 5. května.

23. dubna informovala agentura ČTK s odvoláním na list The Telegraph, že poslanci britské vládní Konzervativní strany požadují odchod premiérky Theresy Mayové z funkce. Poslanci údajně dali Mayové ultimátum, že ji 12. června z funkce dovolají, pokud do té doby sama neoznámí termín odchodu.

24. dubna informovala agentura ČTK s odvoláním na ruskou agenturu TASS, že ruský prezident Vladimir Putin podepsal dekret, jímž poskytl právo obyvatelům některých okresů na jihovýchodě Ukrajiny získat ruský pas ve zrychleném řízení. Není zřejmé, kterých oblastí se dekret týká, podle dostupných informací by však mělo jít o oblasti ovládané proruskými separatisty. Ukrajina reagovala podáním stížnosti Radě bezpečnosti OSN. O tři dny později prohlásil Putin na summitu o projektu nové Hedvábné stezky v Pekingu, že Rusko zvažuje nabídnout občanství ve zjednodušeném řízení všem občanům Ukrajiny.

27. dubna se vydaly tisíce příznivců hnutí tzv. žlutých vest opět do ulic po celé Francii a protestovaly proti politice prezidenta Emmanuela Macrona. V Paříži se sešlo více než pět tisíc lidí. Část demonstrantů protestovala i proti údajně nevyváženému zpravodajství o žlutých vestách ze strany francouzských médií. Některé protestující k účasti podnítil Macronův mimořádný projev z téhož týdne, v němž představil zamýšlená sociální opatření. Ta jsou však podle mnohých nedostatečná.

28. dubna proběhly předčasné parlamentní volby ve Španělsku. Podle předběžných výsledků zvítězila s téměř 30 % hlasů vládnoucí socialistická strana premiéra Pedra Sáncheze. V 350členném Kongresu by jí tak mělo připadnout 24 mandátů. Druhé místo obsadili se 65 mandáty konzervativní lidovci (PP). Třetí skončila liberální strana Ciudadanos s 57 mandáty. Čtvrté místo obsadila protestní levicová formace Unidas Podemos, která má 42 křesel. Do parlamentu se také poprvé dostala protiimigrační strana Vox, která by měla získat 24 mandátů. Podle španělských komentátorů bude sestavování vládní koalice složité.

Telegraficky

- Dne 23. dubna informovala média, že ve věku 98 let zemřel lucemburský velkovévoda Jean, který stál v čele země v letech 1964 až 2000. Během jeho vlády se z Lucemburska stalo mezinárodní finanční centrum.
- Dne 25. dubna schválil ukrajinský parlament kontroverzní zákon, který potvrzuje ukrajinštinu jako jediný státní jazyk.

